

Хроника

Ангелина Вачева

МАЙСКИ ЛИТЕРАТУРНИ ЧЕТЕНИЯ НА КАТЕДРАТА ПО РУСКА ЛИТЕРАТУРА (София, 28 май 2010)

На 28. 05. 2010 в СУ “Св. Климент Охридски” се състояха национални литературни четения, организирани от катедрата по руска литература с подкрепата на фонд “Научни изследвания” на университета. Тематиката на форума беше съобразена с факта, че 2010 е юбилейна за две големи имена в руската култура – Л.Н. Толстой (100 години от смъртта му) и А.П. Чехов (150 години от рождението му).

Литературните четения бяха посветени на 90-годишнината (6. 05. 2010 г.) на доайена на българската русистика доц. Евдокия Метева, дългогодишен преподавател в катедрата по руска литература на Факултета по славянски филологии. Доц. Метева е уважаван и тачен специалист по руски фолклор и стара руска литература, автор на редица станали вече класически учебници, учебни пособия, статии и студии. В обсега на нейните научни търсения са били всички периоди от историята на руската литература, както и българо-руските литературни взаимоотношения. Е. Метева е и виден български преводач от руски и френски език. Била е рецензент на многобройни дисертационни и хабилитационни трудове и е насърчавала научните търсения на поколения български русисти и романисти.

Участие в четенията взеха учени от цялата страна. Прочетените доклади бяха с разнообразна тематика и третираха много нови и неизследвани аспекти на историята и поетиката на руската литература и рецепцията ѝ в България. Научните съобщения обхващаха всички периоди от развитието на руската литература: от староруската книжнина (докладът на доц. д-р Лила Мончева от ШУ “Епископ Константин Преславски” на тема “Епистолярният жанр в стилистичния домен на староруската литература”) през литературната класика и теория (доц. д-р Йосиф Мороз (СУ), “Цикл „Пляски смърти” в поезия А. Голенищева-Кутузова”); гл. ас. Румяна Корсемова (СУ), “Време и драма”) до литературната ситуация в съвременна Русия (докладите на доц. д-р Румяна Евтимова (СУ) “Класиците в постмодерната ситуация”; доц. д-р Наталия Черняева (Икономически университет – гр. Варна) “Проблеми

комментария постмодернистического текста (на примере Вен. Ерофеева); доц. д-р Ренета Божанкова (СУ) “Местата на дигиталната поезия”; докторант Радостина Велева (СУ) “Романите на Людмила Улицкая - визията на модерната семейна сага”). Някои доклади бяха посветени на съпоставки на разработката на определени мотиви и сюжети в творчеството на различни автори от различни епохи като докладчиците анализираха избраните теми не само в контекста на литературните процеси, но и на руската култура от XIX и XX век като цяло (доц. д-р Денка Кръстева (ШУ), “Слух и литература. “Сказка о мертвой царевне” на Пушкин и неофициалните разкази за Двореца”; доц. д-р Радослава Илчева (Институт за литература на БАН), “Демон” от М.Ю. Лермонтов и “Мороз, Красный нос” от Н.А. Некрасов: зони на пресичане”; доц. д-р Ивайло Петров (ШУ), „Война и мир” Л.Н. Толстого и современная русская проза о войне”).

Годишнините на двамата велики руски класици Толстой и Чехов дадоха повод за размисли на няколко колеги (докторант Златка Паскалева (СУ), “Л.Н. Толстой: бележки към проблема за личностната идентичност”; н. с. д-р Йордан Люцканов (Институт за литература на БАН), “За творчеството на Чехов от гледна точка на религиозния максимализъм”; докторант Елена Давчева (Институт за литература на БАН), “Образът на детето в разказа “Ванката” на А.П. Чехов”).

Особен интерес по време на конференцията предизвикаха научните съобщения, предлагащи нов поглед към рецепцията на руската литература в България и литературната история на руската емиграция в нашата страна (гл. ас. д-р Илиана Чекова (СУ), „Поглед към преподаването на руски фолклор и етнология в Софийския университет”; доц. д-р Ангелина Вачева (СУ), „Криворазбраната цивилизация” от Добри Войников и „Бригадир” на Д.И. Фонвизин. Някои паралели”; гл. ас. д-р Галина Петкова (СУ), “Поетеси, които не умеят да говорят думи...” Женска поезия на руската емиграция в България). С оживени и дълго продължили дебати беше посрещнат докладът на доц. д-р Дечка Чавдарова (ШУ) “Образът на Русия в литературата на соцреализма и в съвременната културна ситуация в България”. С голям интерес бяха изслушани и стойностните наблюдения на доц. д-р Дина Манчева (СУ) за използването на библейски мотиви в драматургията на френския и руския символизъм в доклада ѝ “Библията през погледа на франкофонската и руската символическа драматургия”.

Майските четения протекоха в изключителна топла и сърдечна атмосфера. Присъствието в залата на доц. д-р Евдокия Метева, искреното вълнение и на юбилярката, и на участниците във форума, и на много-

бройните гости, сред които имаше и видни български учени от различни поколения, и големи български преводачи, и доста студенти, направи срещата изключително емоционална. Обичайните приветствия при подобни поводи, поднесени от декана на Факултета по славянски филологии проф. дфн Панайот Карагъзов и представители на различните университети и БАН бяха напълно освободени от фалша и куртоазията и звучаха искрено и вълнуващо. Най-ценното качество на срещата беше диалогът между поколенията в науката и по този начин беше почетена една от най-стойностните черти в преподавателската и изследователската дейност на доц. Евдокия Метева, на която всички участници във форума желаят здраве и житейско и творческо дълголетие.